

**CENTRUL NAȚIONAL DE
EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ EDUCAȚIE
ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**

**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURS PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**SPECIALIZAREA
EDUCATOARE/ PROFESOR PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

**DISCIPLINELE
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, PEDAGOGIA PREȘCOLARĂ ȘI METODICA
DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE
COPII**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

În contextul contemporan unui cadru didactic i se propune, permanent, redimensionarea relației dintre achizițiile dobândite pe parcursul formării inițiale și competențele generale și specifice solicitate de pragmatica procesului de învățământ, în condițiile valorizării, autoformării și autoperfecționării.

Pentru profesia de educatoare, printre altele, **standardul ocupațional** (COR) face următoarea descriere: *“Educatoarea instruește și educă prin joc, sprijină și promovează dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară, urmărind obiective cognitive și de limbaj, psiho-motorii, de educare a afectivității, ale educației estetice și ale educației pentru societate. Menirea educatoarei este de a facilita fiecărui copil să-și urmeze drumul său personal de evoluție, oferindu-i suport pentru integrarea în viața socială și activitatea școlară.”.*

Conform art. 9, alin. (2) din *Legea 128/ 1997 privind statutul personalului didactic*, posturile și catedrele didactice vacante se ocupă prin concurs. Anual, Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului organizează concursul național pentru ocuparea posturilor și catedrelor didactice vacante, pe baza unei metodologii specifice.

Programa pentru concursul de ocupare a posturilor didactice vacante de educatoare (profesor pentru învățământul preșcolar) este concepută și elaborată în acord cu prevederile *Curriculumului pentru educația timpurie* și, totodată, se raportează la programele disciplinelor specifice care stau la baza formării inițiale a educatoarei. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate într-o viziune curriculară dinamică, sistemică, integratoare.

De asemenea, cele trei componente ale programei – *Limba și literatura română, Pedagogia preșcolară și Metodica predării activităților instructiv-educative în grădinița de copii* - vizează conținuturile științifice fundamentale în domeniul educației timpurii, tendințele în evoluția disciplinelor specifice și modurile de aplicare a noilor paradigme ale studierii acestora.

În acest context, programa urmărește verificarea competențelor necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice, în concordanță cu obiectivele prevăzute de *Curriculumul pentru educația timpurie*, evidențierea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare ale candidaților, în complexul proces educațional pe care aceștia urmează să îl deruleze zi de zi la grupă.

B. COMPETENȚELE SPECIFICE EDUCATOAREI/ PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

1. COMPETENȚE TRANSVERSALE

a) Competențe de organizare instituțională și de management al resurselor umane:

- de a organiza activități cu copii preșcolari, grupe de preșcolari și cu părinții acestora, sau în colaborare cu comunitatea locală sau adulții;
- de a gestiona timpul, spațiul și resursele de care dispune sala de grupă și instituția în care lucrează;
- capacitatea de a organiza și menține un mediu educațional sigur și stimulativ, propice educației (în care copiii să se simtă în siguranță, dar și suficient stimulați).

b) Competențe de relaționare:

- de a promova relații educaționale pozitive, deschise și flexibile cu fiecare copil în parte;
- de a sprijini și încuraja interacțiunile dintre copii;
- de a cunoaște potențialul și nevoile educaționale ale fiecărui copil de la grupa sa;
- de a promova și încuraja participarea și implicarea preșcolarilor în activități stimulative;
- de a asigura echilibrul între concentrarea pe realizarea sarcinii stabilite și concentrarea pe relațiile cu preșcolarii;
- de a-i forma pe preșcolari pentru a-și asuma responsabilități;
- de a stimula interesele interesul pentru cunoaștere al preșcolarilor;
- de a crea un climat plăcut, stimulativ în sala de grupă;
- de a cultiva empatia în grupul de copii;
- de a relaționa cu fiecare copil în parte, în funcție de caracteristicile și de nevoile lui specifice.
- de a relaționa cu părinții, profesioniști și alți adulți, în condiții de parteneriat educativ;
- de a învăța din experiența părinților cu copilul lor;
- de a colabora și coopera cu colegile pentru îndeplinirea proiectelor educaționale instituționale și individuale;
- de a colabora cu profesorii logopezi, consilierii școlari și alți profesioniști în realizarea obiectivelor educaționale și în sprijinirea tuturor copiilor;
- de a promova relații pozitive, colegiale la nivel instituțional și interinstituțional , cu toate colegile.

c) *Competențe de comunicare:*

- de a formula întrebări relevante;
- a comunica verbal, corect și relevant, pentru programul educațional al preșcolarilor (model de vorbire corectă);
- de a formula enunțuri inteligibile pentru preșcolari;
- de a selecta secvențe informative și acționale specifice vârstei;
- de a crea oportunități prin care să se obțină feedback-ul necesar de la preșcolari;
- de a răspunde întrebărilor copiilor, în așa fel încât să-i stimuleze a dori să știe mai mult;
- de a asculta ceea ce vor să exprime copiii și părinții lor;
- de a stabili relații reale de comunicare (de a se lăsa interesată de ceea ce spun copiii și de a se prezenta lor într-un mod autentic);
- de a se exprima divers, în funcție de individualitatea fiecărui copil în parte (de interese, nivel de cunoaștere, aptitudini, caracteristici emoționale și de personalitate);
- de a stimula dialogul dintre copii;
- de a sumariza și comunica propria experiență către colegi, a extrage esențialul și a promova o pedagogie activă, participativă, reflexivă;
- de a sintetiza experiența altor colegi și a extrage elementele necesare îmbunătățirii practicilor educaționale.

d) *Competențe psihologice:*

- de a avea maturitate afectivă (echilibru emoțional, stabilitate, capacitatea de a nu se lăsa afectată emoțional de comunicări pozitive sau negative ale copiilor sau părinților, capacitatea de a stabili distanțe afective corespunzătoare relațiilor didactice);
- de a gândi în timp real (de a găsi soluții adecvate momentului și nu de a veni cu clișee sau stereotipii);
- de a relaționa în același timp cu mai mulți copii diferiți (fără a deveni excedată, iritată și fără a uniformiza);
- de a avea plăcerea jocului, deschidere către nou, capacitate creativă;
- de a se simți realizată în profesia sa;
- interes real, intrinsec pentru munca didactică;
- de a învăța din experiențele personale și ale altora;
- de a reflecta asupra experienței pedagogice a colegilor dar și asupra propriei experiențe și de a extrage noul și inovația eficientă în activitățile de zi cu zi;
- de a promova noul și inovația în educație.

2. COMPETENȚE SPECIFICE

a) Competențe de comunicare și relaționare:

- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- manifestarea unei atitudini empatice și de sprijin/ suport față de nevoile individuale, generale și de moment ale preșcolarilor;
- proiectarea, realizarea și evaluarea procesului instructiv-educativ, ca act de comunicare;
- facilitarea comunicării educatoare-copii-părinți-cadre didactice de alte specialități;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- realizarea unor proiecte de parteneriat grădiniță-familie-comunitate pe probleme educative (educație nonformală/ informală);
- valorizarea potențialului educativ al unor instituții educative diferite de grădiniță (școală, muzee, teatru, operă, cluburi de copii);
- favorizarea unor întâlniri educative cu oameni importanți în diferite domenii ale culturii (muzicieni, pictori, oameni de știință, scriitori etc.).

b) Competențe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică preșcolară, de psihologie și pedagogie preșcolară în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu specificul grupei la care educatoarea își desfășoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- aplicarea corectă a metodicii predării activităților instructiv-educative în grădinița de copii în procesul de predare-învățare-evaluare;
- abordarea practică a teoriilor moderne asupra învățării, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale copilului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative;
- adoptarea unor metode și tehnici didactice pentru captarea și menținerea interesului, pentru exemplificare și punere în scenă, pentru antrenarea lucrului în echipă și individual;
- capacitatea de a descoperi și valoriza potențialul fiecăruia;
- capacitatea de a valoriza educativ experiențele copiilor și intervențiile lor în cadrul lecției;
- centrare pe formarea personalității în ansamblu și nu doar pe intelect și pe memorie;

- predare interdisciplinară (plecând de la realitatea în care se află copilul, de la interesele lui de învățare);
- axarea predării pe nevoia de învățare a copiilor,
- individualizarea conținuturilor și metodelor educative;
- utilizarea unor metode moderne și cât mai variate, interactive, care să sporească implicarea copilului în procesul didactic;
- organizarea unui cadru educativ centrat pe libertatea și creativitatea copilului;
- stimularea interesului copilului pentru învățare și pentru devenire;
- o bună dimensionare a conținuturilor și cerințelor pentru a nu supraîncărcă copilul;
- construirea unei autorități bazate pe maturitatea psihologică și nu pe elemente de constrângere sau impunere;
- capacitatea de a renunța la elemente de dresaj precum: recompensa, pedeapsa, condiționarea, amenințarea;
- centrarea procesului didactic pe *a învăța să înveți* și *a învăța să fii* și nu pe *a învăța să știi*;
- stimularea potențialului creativ al copiilor.

c) *Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:*

- operează cu conceptele evaluării și cu cele ale teoriei moderne în domeniu;
- proiectarea eficientă a tuturor formelor de evaluare și adaptarea conținuturilor de predare în funcție de rezultatele evaluării;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală/ de grup;
- capacitatea de a utiliza autoevaluarea pentru îmbunătățirea procesului didactic.

d) *Competențe psiho-sociale:*

- aplicarea normelor general-valabile (de igienă, de circulație, de estetică, ecologice etc.) de comportament civic, prosocial, în vederea transmiterii acestora persoanelor cu care intră în contact (copii, părinți, colege, alți membri ai comunității);
- selectarea și aplicarea unor comportamente adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările de natură socială;
- operarea cu metode și tehnici eficiente de cunoaștere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toți partenerii;
- identificarea și aplicarea unor metode și mijloace eficiente de lucru cu copiii, în vederea stimulării și facilitării procesului de socializare a acestora;
- identificarea situațiilor conflictuale într-o relație, analizarea acestora și soluționarea optimă a conflictului;

- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalități.

e) Competențe tehnice și tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice;
- utilizarea limbajului calculatorului, a tehnologiei informației și comunicării (TIC).

f) Competențe de management al carierei:

- utilizarea metodelor și tehnicilor de autocontrol psihocomportamental;
- adoptarea de conduite eficiente pentru depășirea “situațiilor de criză”;
- manifestarea unei conduite (auto) reflexive;
- disponibilitatea de a-și organiza și revizui propria învățare, atât individual, cât și în grup;
- informarea/ formarea continuă cu noutățile în domeniu;
- utilizarea conduitei reflexive pentru îmbunătățirea procesului didactic.

C. TEMATICĂ ȘTIINȚIFICĂ DISCIPLINA PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. LIMBA ROMÂNĂ

- a) *Nivelul fonetic:* norme ortografice și ortoepice, sunet, silaba, despărțirea cuvintelor în silabe, diftongi, triftongi, hiat, accent;
- b) *Nivelul lexico-semantic:* cuvânt, categorii semantice (sinonime, antonime, omonime, paronime), cuvinte monosemantice/ polisemantice. unități frazeologice (expresii/ locuțiuni), sensul cuvintelor, vocabular (mijloace de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale, împrumuturile);
- c) *Nivelul morfosintactic:* părți de vorbire flexibile (substantiv, articol, adjectiv, pronume, numeral, verb), părți de vorbire neflexibile (adverb, conjuncție, prepoziție, interjecție), părți de propoziție principale (subiect, predicat, probleme de acord), părți de propoziție secundare (atribut, complement, relația determinat/ determinant);
- d) *Nivelul ortografic și de punctuație:* aspecte privind aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în receptarea/construirea mesajului scris;
- e) *Nivelul stilistic:* stiluri funcționale, tipuri de text receptate (narativ, descriptiv, dialogat, informativ, argumentativ), stil direct, stil indirect, stil indirect liber.

2. LITERATURA ROMÂNĂ

a) **Proza** - specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul.

- *Concepte operaționale asociate: instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); construcția discursului narativ (specie literară, acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, incipit, final, moduri de expunere, stil direct, stil indirect, stil indirect liber; repere spațiale, repere temporale); personaje (tipologie, modalități de caracterizare, limbajul naratorului).*
- *Conținuturi:*
 - *Povestea lui Harap-Alb de Ion Creangă;*
 - *Hanu Ancuței de Mihail Sadoveanu;*
 - *Moara cu noroc de Ioan Slavici;*
 - *Pădurea spânzuraților de Liviu Rebreanu.*

b) **Poezia:** poezia romantică, poezia modernă.

- *Concepte operaționale asociate: structura discursului poetic (elemente de compoziție: titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice: mărci lexico-gramaticale ale eului poetic; elemente de prozodie); figuri semantice (aliterația, antiteza, comparația, epitetul, hiperbola, metafora, personificarea, repetiția);*
- *Conținuturi:* Conceptele operaționale se vor aplica pe două texte poetice aparținând următorilor autori: Mihai Eminescu, Tudor Arghezi, Vasile Alecsandri, Nichita Stănescu.

c) **Dramaturgia** - specii ale genului dramatic: comedia, drama.

- *Concepte operaționale asociate: structura discursului dramatic (act, scenă, tablou, conflict, intrigă, relațiile temporale și spațiale, dialogul, monologul); personajele operei dramatice (tipologii, tehnici de caracterizare);*
- *Conținuturi:*
 - *O scrisoare pierdută de Ion Luca Caragiale;*
 - *Jocul ielelor de Camil Petrescu.*

Notă:

Componenta *Limba și literatura română* din structura probei de concurs va fi dimensionată pe două module:

- redactarea unui eseu structurat, un eseu liber sau un eseu argumentativ în care să se aplice conceptele operaționale enumerate în programă, pe un text aparținând scriitorilor studiați;

- aplicarea elementelor de limbă română pe un text la prima vedere, selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și a altor autori.

BIBLIOGRAFIE PENTRU DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- ****Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, București, 1979.
- ****Dicționarul scriitorilor români*. (coord. Mircea Zăciu), Editura Albatros, București, 2002.
- ***Academia Română, *DOOM*, ediția a II-a, București, 2005.
- Anghelescu, M., *Clasicii noștri*, Editura Eminescu, București, 1996.
- Anghelescu, M., Ionescu, C., Lăzărescu, Gh., *Dicționar de termeni literari*, Editura Garamond, București, 1995.
- Aranghelovici, C., *Îndreptar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Editura Saeculum vizual, București, 2007.
- Balota, N., *Opera lui T. Arghezi*, Editura Eminescu, București, 1982.
- Beldescu, G., *Ortografia actuală a limbii române*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.
- Braga, C., *Nichita Stănescu: orizontul imaginar*, Editura Imago, Sibiu, 1993.
- Călinescu, G., *Opera lui Mihai Eminescu*, E.P.L., București, 1969.
- Ciompec, G., Dominte, C., Forăscu, N., Guțu Romalo, V., Vasiliu, E., *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia, ediție revizuită și adăugită*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985.
- Cornea, P., *Originile romantismului românesc*. București: Editura Minerva, 1972.
- Irimia, D., *Structura stilistică a limbii române contemporane*, EȘE, București, 1986.
- Manolescu, N., *Arca lui Noe*, vol. I-II., Editura Minerva, București, 1980/ 1981.
- Mușat, C., *Romanul românesc interbelic*, Editura Humanitas, București, 1998.
- Papadima, L., *Introducere, comentarii la Comediile lui I.L. Caragiale*, Editura Humanitas, Colecția Tezaur, București, 1996.
- Petrescu, I., *Eminescu. Modele cosmogonice și viziunea poetică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2002.
- Popescu, Șt. *Gramatica practică a limbii române*, Editura TEDIT FZH, București, 2001.
- Simion, E., *Scriitori români de azi*, Editura Cartea Românească, București, 1987.
- Vianu, T., *Arta prozatorilor români*, Editura 100+1 GRAMAR, București, 2002.

D. TEMATICA PENTRU PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ

1. *Finalitățile educației timpurii: finalități (ideal educațional, scop, obiective)*
2. *Procesul de învățământ. Componente structurale, caracteristici și procesualitate internă:* procesul de învățământ ca sistem, caracterul informativ și formativ, procesul de învățământ ca proces al cunoașterii, procesul de învățământ ca proces de comunicare și socializare, principalele accepțiuni ale predării (predarea ca activitate de inducere a învățării, predarea ca ofertă de experiențe de învățare, predarea ca formă de dirijare a învățării, predarea ca transmitere de informații, predarea ca management al învățării și predarea ca instanță de decizie).
3. *Noi semnificații și extensii ale conceptului de învățare:* extinderea semnificativă a învățării, dincolo de cadrul formal al școlii, către alte sfere, non formale sau informale; învățarea în sens larg; afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții; evoluția organizării învățării, de la o învățare disciplinară (fragmentată), spre o învățare structurată și organizată, uneori dincolo de discipline.
4. *Învățarea centrată pe copil:* particularități și nevoi educaționale individuale, respectarea ritmului propriu de asimilare, adaptarea conținutului învățării, implicarea copilului în toate etapele propriului parcurs educațional, activități de învățare, tipuri de învățare, situații de învățare și strategii de învățare, experiențe de învățare pozitive.
5. *Colaborarea grădiniței cu ceilalți factori educaționali:* colaborarea grădiniță-familie, consilierea și educația părinților, colaborarea grădiniță-școală, colaborarea grădiniței cu alte instituții/ persoane din comunitate, comunicare, negocierea conflictelor, mediere, parteneriat educațional, grupuri parteneriale.
6. *Copii cu CES în grădiniță:* cerințe educative speciale la preșcolari, colaborarea cu familia și cu alți profesioniști, educația integrată și incluzivă în grădiniță.

Notă:

Pentru componenta *Pedagogie preșcolară* din structura probei de concurs se va solicita elaborarea unui eseu structurat/ eseu argumentativ.

E. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

1. *Tradițional și modern în metodică desfășurării activităților instructiv-educative în grădinița de copii:* curriculum pentru educația timpurie; plan de învățământ, metodologia

de aplicare a planului de învățământ, obiective cadru și obiective de referință, exemple de comportamente, domenii experiențiale, activități de învățare, organizarea și amenajarea spațiului educațional și rolul ariilor de stimulare;

2. *Proiectarea didactică – specificul proiectării didactice în grădiniță*: lectura personalizată a programelor, planificare calendaristică, proiectare secvențială, proiect de activitate didactică, tema, scop, obiective operaționale, evenimente didactice, activități de învățare, teme anuale de studiu, teme independente, proiecte tematice;
3. *Organizarea activităților de învățare în educația timpurie* (tipuri, importanță, specific, organizare, desfășurare, evaluare): activități pe domenii experiențiale, jocuri și activități didactice alese, activități de dezvoltare personală, activități integrate, activități transdisciplinare, activități opționale, activități extrașcolare, activități extracurriculare, curriculum ascuns, mediul educațional, ambianța psiho-relațională, modalități de organizare a grupei, modele de aranjare spațială a grupei, grupa combinată;
4. *Jocul în educația timpurie*: definirea jocului și specificul lui în preșcolaritate. Relația joc/ dezvoltare/ învățare, joc – joacă, jucărie, joc de rol, joc didactic, joc senzorial, joc de construcție, joc de mișcare, joc muzical, joc de masă, joc logic, jocul în aer liber. (specificul fiecăruia la vârsta preșcolară, funcțiile, cerințele și condițiile de aplicare);
5. *Modalități specifice de realizare a activităților didactice în educația timpurie*: memorizare, convorbire, povestire și repovestire, lectura după imagini, joc didactic, exercițiu cu material individual, joc-exercițiu, joc de rol, joc logico-metematic, joc cu text și cânt, joc muzical, joc de mișcare, joc de creație, lectura educatoarei, dramatizare, audiție, pictură, desen, modelaj, colaj;
6. *Strategii didactice utilizate în educația timpurie*: strategie didactică/de instruire și autoinstruire, metodă de învățământ, procedeu didactic, tehnică, instrument didactic, mijloc de învățământ, material didactic, auxiliare curriculare, auxiliare didactice, fișă de lucru independent;
7. *Evaluarea în educația timpurie*: funcții (constatativă, predictivă, diagnostică), forme de evaluare (evaluare inițială, evaluare formativă/ continuă, evaluare sumativă/ cumulativă), metode și instrumente de evaluare - tradiționale și moderne (analiza produselor activității, observația, convorbirea cu scop evaluativ, portofoliul copilului, Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea copilului de la naștere la 7 ani, fișele de evaluare, caietul de observații etc.).

BIBLIOGRAFIE PENTRU PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

www.edu.ro

- ****Curriculum pentru învățământul preșcolar*, 2008.
- ****Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, 2008.
- Bizdună, M., Neagu, A., *Texte pentru educația limbajului la preșcolar*, Editura PROGnosis, București, 2000.
- Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- Bocoș, M., *Didactica disciplinelor pedagogice. Un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- Bocoș, M., Catalano, H., Avram, I., Someșan, E. (coord.), *Pedagogia învățământului primar și preșcolar. Instrumente didactice*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
- Botiș, A., Mihalca, L., *Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor; fete și băieți, cu vârsta până la 7 ani*, Editura Alpha MDN, UNICEF, Buzău, 2007.
- Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M. *Metode interactive și de grup, ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2006.
- Breben, S., Gongea, E., Mitulescu, V., *Învățarea bazată pe proiecte*. Editura Arves, Craiova, 2009.
- Breben, S., Ruiu, G., Fulga, M., Tuturugă, M., *Mediul educațional în grădiniță*, Editura Reprograph, Craiova, 2005.
- Chiș, V. *Pedagogia contemporană - Pedagogia pentru competențe*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005.
- Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Cristea, S. *Studii de pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
- Cucos, C., *Pedagogie generală*, Editura Polirom, Iași, 2000.
- Dumitrana, M., *Evaluarea limbajului. Probe de screening educațional*, Editura V & I Integral, București, 2009.
- Dumitrana, M., *Introducere în pedagogie*, Editura Reprograph, Craiova, 2004.
- Dumitrana, M., *Învățarea bazată pe cooperare*, Editura V & I Integral, București, 2008.

- Farca, S., *Cum întâmpinăm copilul ca părinți, bunici, medici și educatori*, Editura Trei, București, 2010.
- Frumos, Fl., *Didactica. Fundamente și dezvoltări cognitive*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Glava, A., Glava, C., *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.
- Glava, A., Pocol, M., Tătaru L., *Educația timpurie. Ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.
- Gongea, E., Ruiu, G., Breben, S., *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2002.
- Ionescu, M., *Instrucție și educație*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.
- Joița, E., *Educația cognitivă. Fundamente. Metodologie*, Editura Polirom, Iași, 2002.
- Joița, E., *Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii*, Editura Aramis, București, 2006.
- Kolumbus, E.S., *Didactica preșcolară ("Is it tomorrow yet?" – titlu original, traducere în limba română de Magdalena Dumitrana)*, Editura V&I Integral, București, 1998.
- Manolescu, M., *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*, Editura Credis, București, 2004.
- Manolescu, M., *Activitatea evaluativă între cogniție și metacogniție*, Editura Meteor Press, București, 2004.
- Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010.
- Marin, T., *Teoriile învățării și didactica în schimbare văzute din perspectivă constructivistă*, Editura V & I Integral, București, 2009.
- Neacșu, I., *Instruire și învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
- Păiși, Lăzărescu, E., Ezechil, L., *Laborator preșcolar*, Editura V&I Integral, București, 2010.
- Păun, E., Potolea, D. (coord.), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2002.
- Rafailă, E., *Educarea creativității la vârsta preșcolară*, Editura Aramis, București, 2003.
- Ștefan, M., *Lexicon pedagogic*, Editura Aramis, București, 2006.
- Tomșa, Gh., Oprescu, N., *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, Editura V&I Integral, București, 2007.
- Voiculescu, E., *Pedagogie preșcolară*, Editura Aramis, București, 2001.
- Vrașmaș, A. E., *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București, 2002.

- Vrașmaș, E., *Educația copilului preșcolar*, Editura Pro Humanitas, București, 1999.
- Vrașmaș, E., (coord.), *Premisele educației incluzive în grădiniță*, Editura Vanemonde, București, 2010.
- ****Metoda proiectelor la vârstele timpurii*, Editura Miniped, București, 2002.

Autori:

Viorica PREDA	– Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Direcția Generală Educație și Învățare pe Tot Parcursul Vieții;
Maria BIZDUNĂ	– Colegiul Pedagogic "Elena Cuza", București;
Rodica BRĂNIȘTEANU	– Grădinița cu program prelungit "Căsuța cu povești", Bistrița Năsăud;
Georgeta IORDACHE	– Inspectoratul Școlar al Municipiului București;
Georgeta TOMA	– Grădinița cu program normal Bascov, Argeș;
Gabriela NECULA	– Inspectoratul Școlar Județean, Brașov;
Daniela LĂUDOIU	– Centrul Național de Evaluare și Examinare.